

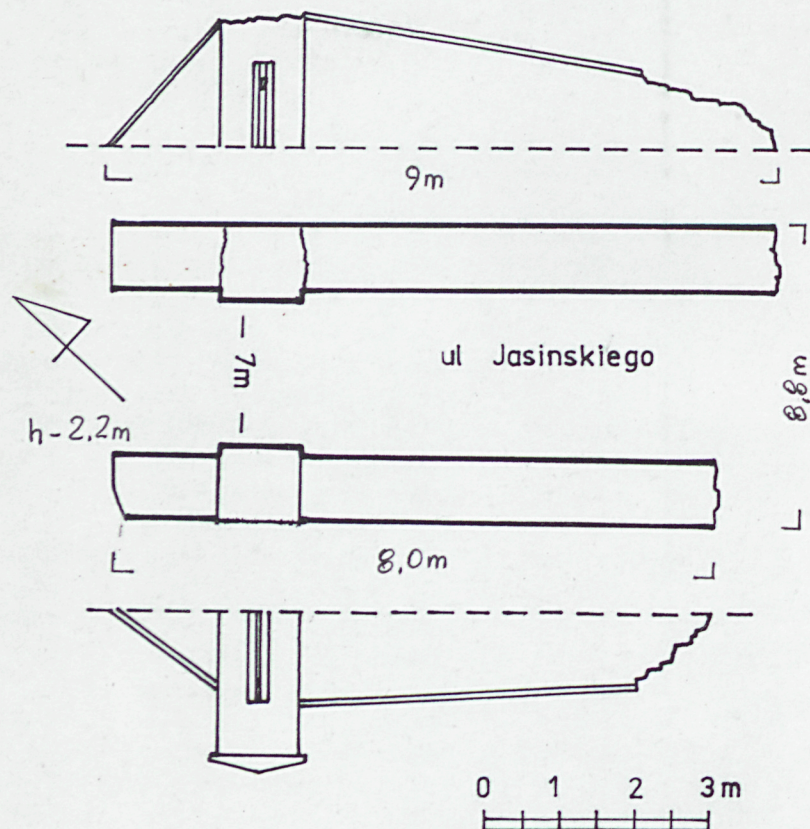
1. Obiekt 6149/0119
BRAMA FORTECZNA RDZENIA TWIERDZY PRZEMYŚL - NA LEMPERTÓWCE

2. Czas powstania
ok. 1880 r.

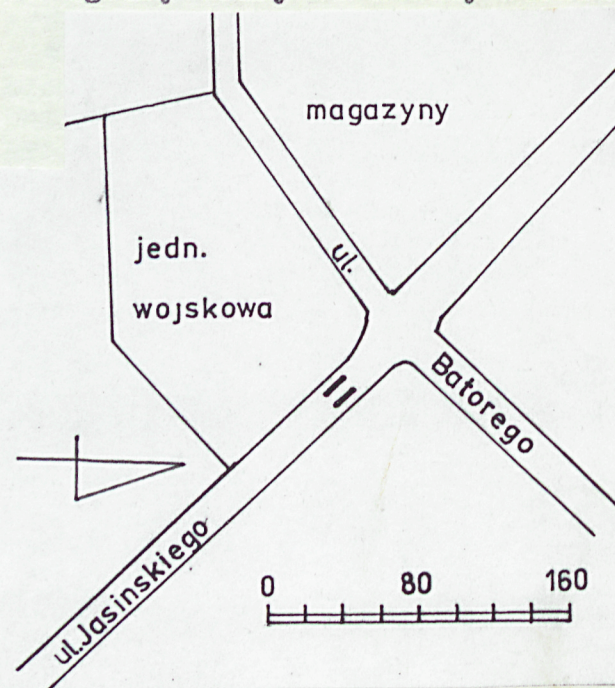
3. Miejscowość
P R Z E M Y Ś L

11. Zdjęcia rzut przekrój sytuacja orientacja

BRAMA NA LEMPERTÓWCE

Widok ogólny bramy od strony wschodniej

4. Adres
ul. Jasińskiego
nr hipoteczny XXXXXXXXXX

5. Przynależność administracyjna
województwo przemyskie
gmina miejska Przemyśl

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975 r.
województwo rzeszowskie
powiat Przemyśl

8. Właściciel i jego adres
Skarb Państwa

9. Użytkownik i jego adres
Wojewódzka Dyrekcja Dróg Miejskich
Przemyśl, ul. Słowackiego

10. Rejestr zabytków
Nr A-705/709 data 20.05.1972r.
Wrb.

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Budowę nowoczesnych umocnień Przemyśla rozpoczęli Austriacy w 1 poł. XIX w. Sporządzone wówczas plany i ekspertyzy określają możliwości i zasięg ufortyfikowania miasta. Prace objęły głównie przedpola od strony wschodniej. Zapoczątkowano też budowę ciągłej linii wałów, wyznaczających szeroki obwód głównej linii obrony, wysuniętej znacznie na zewnątrz w stosunku do średniowiecznych i XVI wiecznych fortyfikacji miejskich. Ten zespół umocnień stanowił wg obowiązującej wówczas teorii Rogniata - tzw obóz warowny. Ten główny obwód tworzył rdzeń /noyau/ oparty o linię wzgórz dominujących nad miastem od strony północnej, zachodniej i południowej, wzmocniony był szanćcami wysuniętymi przed linię wałów. Około 1856r. miał już pełny narys odpowiadający dzisiaj zachowanemu. Po 1870r. następuje budowa półstałej twierdzy pierścieniowej, a w latach 1877-85 stałej twierdzy. W tym okresie, ok. roku 1880 przejścia w linii wałów otrzymują formę murowanych bram, flankowanych najczęściej szanćcami. Rozwój techniki wojskowej wymusza ciągłe modernizacje dzieł obronnych co następuje w latach 1885-1904 i 1911-1914 i obejmuje także niektóre obiekty rdzenia jak: Bramę Sanocką Dolną, na Zniesieniu, na Lipowicy. Po zakończeniu działań I wojny światowej fortyfikacje tracą swoją funkcję. Część murowanych i ziemnych elementów zostaje rozebrana i zniwelowana. Sporadyczne prace rozbiórkowe mają miejsce również po II wojnie światowej - Bramy na Zniesieniu, na Lipowicy i na Ostrowie.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza wyposażenie instalacje)

- Sytuacja - Brama na Lempertówce położona jest w prawobrzeżnej części Przemyśla w dzielnicy Bakończyce, w linii wałów rdzenia, w ciągu ul. Jasińskiego prowadzącej w kierunku Krównik i Łuczyc.
- Materiał - Zbudowana jest z cegły maszynowej o wymiarach: 6,5-7 x 13-14 x 29-29,5 cm spajanej zaprawą wapienną. Nakryta betonowymi czapkami. Stalowe konstrukcje do osadzenia skrzydeł bramy.
- Rzut - Obiekt tworzą dwa równoległe odcinki prostych murów o równej /niegdyś/ długości i szerokości, oddalone od siebie /przedzielone ulicą/ o 7m. W części północnej obydwu murów zaznaczają się w rzucie filary wystające z lic tylko od strony przejazdu. Posiadają prostą i zwartą bryłę. Jedynie w murze zachodnim zaznacza się pionowy akcent kwadratowego w rzucie filara wystający prawie 50 cm ponad koronę muru. Elewacje zewnętrzne i wewnętrzne są nie otynkowane, z widocznym wątkiem główkowym. Boczne ściany przybierają kształt nierównych trójkątów prostokątnych, z których południowe odcinki są wielokrotnie dłuższe od północnych. Ten kształt oddaje profil wału, w którym były wmurowane. Korony pokryte betonowymi czapkami tworzącymi niewielkie okapy. Obydwa filary posiadają w licach od strony ulicy stalowe pionowe konstrukcje złożone z dwóch kątowników i płaskownika pomiędzy nimi. Do niego przymocowane są tuleje dla trzpieni do osadzenia skrzydeł bramy. Wszystkie te elementy łączone są nitami.
- Bryła
- Elewacje
- Wyposażenie - stalowe konstrukcje do osadzenia skrzydeł bramy.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne Brama forteczna	17. Użytkowanie obecne Nie użytkowana
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Prac budowlanych i konserwatorskich nie prowadzono		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Południowe odcinki murów zniszczone. Brak górnej partii filara wschodniego, brak czapek betonowych, ubytki cegieł.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Zabezpieczenie końcówek murów, uzupełnienie ubytków w licach, odtworzenie filara wschodniego, oznakowanie.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

J. Bogdanowski - Twierdza Przemyśl, w: Teka Konserwatorska. Polska Południowo-Wschodnia. Rzeszów 1991

23. Źródła ikonograficzne i fotografla (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

25. Opracował

tekst Krzysztof Szuwarowski, IX.1996 r.

Imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Krzysztof Szuwarowski, IX.1996 r.

Imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Krzysztof Szuwarowski, IX.1996 r.

Imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów Woj. Oddz. PSOZ w Przemyślu

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1 wkładka - plan, zdjęcia

1. Miejscowość

P R Z E M Y Ś L

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

BRAMA FORTECZNA
NA LEMPERTOWCĘ

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

plan, zdjęcia

Mur wschodni bramy

Mur zachodni bramy

Konstrukcja do osadzenia
skrzydła bramy przy
filarze wschodnim

Wkładkę założył: Krzysztof Szuwarowski, X. 1996 r.

(imię nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: W/O PSOZ w Przemyśle

SIP Przem 1512 u 96 500

Wzór ODZ 1978 r.

